Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2019-05-08

RS 2019-0393

Regionstyrelsen

Yttrande över promemorian Förslag om dataskyddsbestämmelser som komplettering till propositionen Ny ordning för att främja god sed och hantera oredlighet i forskning

Föredragande regionråd: Anna Starbrink

Ärendebeskrivning

Utbildningsdepartementet har genom remiss bjudit in Region Stockholm att lämna synpunkter på promemorian Förslag om dataskyddsbestämmelser som komplettering till propositionen Ny ordning för att främja god sed och hantera oredlighet i forskning (U2019/00970/F).

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande över promemorian Förslag om dataskyddsbestämmelser som komplettering till propositionen Ny ordning för att främja god sed och hantera oredlighet i forskning (U2019/00970/F).

2. Paragrafen justeras omedelbart.

Regionrådsberedningens motivering

Departementet konstaterar i promemorian att vissa brister föreligger i dataskyddsregleringen när det gäller behandling av känsliga personuppgifter och uppgifter om lagöverträdelser. Förslag lämnas därför på nödvändiga och kompletterande dataskyddsbestämmelser. Promemorians lagförslag föreslås träda i kraft den 1 januari 2020, som är samma dag som lagen om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning.

Regionstyrelsen delar Regionledningskontorets överväganden, om promemorians bedömning, att det behövs kompletterande dataskyddsbestämmelser i den föreslagna lagen om ansvar för god

forskningssed och prövning av oredlighet i forskning. Detta för att ge stöd för sådan behandling av känsliga personuppgifter och uppgifter om lagöverträdelser som utförs av enskilda utbildningsanordnare som har tillstånd att utfärda examina enligt lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina eller av övriga bolag, stiftelser och föreningar som omfattas av den föreslagna lagen. Författningsförslaget tillstyrks därför.

Regionstyrelsen ser det som en av lagstiftarens viktigaste uppgifter att på samtliga områden anpassa lagstiftningen så att ett modernt och digitalt samhälle främjas. Detta i linje med det arbete som pågår i Region Stockholm att ytterligare skydda personkänsliga handlingar och fokusera på integritetsskyddande aspekter i alla de verksamheter som bedrivs.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Sammanfattning av promemorian Förslag om dataskyddsbestämmelser som komplettering till propositionen Ny ordning för att främja god sed och hantera oredlighet i forskning (U2019/00970/F).

Irene Svenonius Anna Starbrink

Regionstyrelsen
Regionledningskontoret

Robert Larsson

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-04-17

RS 2019-0393

Regionstyrelsen

Yttrande över promemorian Förslag om dataskyddsbestämmelser som komplettering till propositionen Ny ordning för att främja god sed och hantera oredlighet i forskning

Ärendebeskrivning

Utbildningsdepartementet har genom remiss bjudit in Region Stockholm att lämna synpunkter på promemorian Förslag om dataskyddsbestämmelser som komplettering till propositionen Ny ordning för att främja god sed och hantera oredlighet i forskning (U2019/00970/F).

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Sammanfattning av promemorian Förslag om dataskyddsbestämmelser som komplettering till propositionen Ny ordning för att främja god sed och hantera oredlighet i forskning (U2019/00970/F).

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande över promemorian Förslag om dataskyddsbestämmelser som komplettering till propositionen Ny ordning för att främja god sed och hantera oredlighet i forskning (U2019/00970/F).

2. Paragrafen justeras omedelbart.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Sammanfattning

I promemorian lämnas förslag om kompletterande dataskyddsbestämmelser i den nya föreslagna lagen om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning. Bestämmelserna gäller behandling av känsliga personuppgifter och uppgifter om lagöverträdelser när behandlingen utförs av enskilda utbildningsanordnare som har tillstånd att utfärda examina enligt lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina eller av övriga bolag, stiftelser och föreningar som omfattas av den föreslagna lagen. Det föreslås dock vara förbjudet för dessa att utföra sökningar i syfte att få fram ett urval av personer grundat på känsliga personuppgifter. Förslagen till kompletteringar tillstyrks, eftersom vissa brister annars skulle föreligga när det gäller behandling av känsliga personuppgifter och uppgifter om lagöverträdelser.

Bakgrund

I promemorian analyserar Utbildningsdepartementet förslagen i propositionen Ny ordning för att främja god sed och hantera oredlighet i forskning (prop. 2018/19:58) och vissa förslag på förordningsnivå i betänkandet med samma namn (SOU 2017:10) ur ett dataskyddsperspektiv. I propositionen föreslås att frågor om oredlighet i forskning ska prövas av en särskild nämnd. Vidare föreslås att statliga universitet och högskolor, övriga statliga myndigheter, statliga bolag och stiftelser, kommuner och landsting, kommunala bolag, stiftelser och föreningar samt enskilda utbildningsanordnare ska överlämna misstankar om oredlighet i forskning till nämnden. Vidare ska organisationerna på begäran lämna upplysningar och handlingar om den aktuella forskningen till nämnden och informera berörda forskningsfinansiärer med flera om nämndens beslut. Bestämmelser om nämndens uppgifter och informationsskyldigheten till nämnden regleras i en ny lag om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning.

Departementet konstaterar i promemorian att vissa brister föreligger i dataskyddsregleringen när det gäller behandling av känsliga personuppgifter och uppgifter om lagöverträdelser. Förslag lämnas därför på nödvändiga och kompletterande dataskyddsbestämmelser. Promemorians lagförslag föreslås träda i kraft den 1 januari 2020 som är samma dag som lagen om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning.

Överväganden
Regionledningskontoret delar promemorians bedömning att det behövs kompletterande dataskyddsbestämmelser i den föreslagna lagen om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning. Detta för att ge stöd för sådan behandling av känsliga personuppgifter och uppgifter om lagöverträdelser som utförs av enskilda utbildningsanordnare som har tillstånd att utfärda examina enligt lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina eller av övriga bolag, stiftelser och föreningar som omfattas av den föreslagna lagen. Författningsförslaget tillstyrks.

Ekonomiska konsekvenser
Förslagen bedöms inte föranleda några kostnadsmässiga eller andra ekonomiska konsekvenser.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Anne Rundquist
Chefsjurist

Beslutsexpediering:
Akt
Utbildningsdepartementet

Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2019-04-17

1 Sammanfattning

I promemorian analyseras förslagen i propositionen Ny ordning för att främja god sed och hantera oredlighet i forskning (prop. 2018/19:58) och vissa förslag på förordningsnivå i betänkandet med samma namn (SOU 2017:10) ur ett dataskyddsperspektiv. Det lämnas även nödvändiga förslag om kompletterande dataskyddsbestämmelser.

I propositionen föreslås att frågor om oredlighet i forskning ska prövas av en särskild nämnd. Vidare föreslås att statliga universitet och högskolor, övriga statliga myndigheter, statliga bolag och stiftelser, kommuner och landsting, kommunala bolag, stiftelser och föreningar samt enskilda utbildningsanordnare ska överlämna misstankar om oredlighet i forskning till nämnden, på begäran lämna upplysningar och handlingar om den aktuella forskningen till nämnden och informera berörda forskningsfinansiärer m.fl. om nämndens beslut. I propositionen föreslås att detta ska regleras i en ny lag om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning. Den särskilda nämnden och de ovan nämnda forskningshuvudmännen kommer att behöva behandla personuppgifter i flera olika avseenden med anledning av nämnda lagförslag och kommande förordningar.

I promemorian görs bedömningen att rättsliga grunder i EU:s dataskyddsförordning och bestämmelser i lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning, i det följande benämnd dataskyddslagen, kan tillämpas på den behandling av personuppgifter som kommer att utföras av den särskilda nämnden och de forskningshuvudmän som omfattas av den föreslagna lagen om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning. Detta gäller dock inte fullt ut för sådan behandling av känsliga personuppgifter och uppgifter om lagöverträdelser som utförs av enskilda utbildningsanordnare som har tillstånd att utfärda examina enligt lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina eller av andra bolag, stiftelser och föreningar som omfattas av den föreslagna lagen. För dem bedöms det behövas kompletterande reglering. Det föreslås därför att det i lagen om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning införs bestämmelser om att de enskilda organ som omfattas av lagen ska få behandla känsliga personuppgifter respektive personuppgifter som rör lagöverträdelser om behandlingen är nödvändig för att fullgöra uppgifter enligt den lagen. Det föreslås vidare att det ska vara förbjudet för dessa forskningshuvudmän att utföra sökningar i syfte att få fram ett urval av personer grundat på känsliga personuppgifter. Något motsvarande sökförbud bedöms inte behövas för personuppgifter som rör lagöverträdelser.

Den särskilda nämnden och de forskningshuvudmän som omfattas av den föreslagna lagen om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning bedöms kunna utföra de personuppgiftsbehandlingar som blir nödvändiga med anledning av föreskrifter om arkiv med stöd av dataskyddsförordningen och dataskyddslagen.

Vidare bedöms det inte vara nödvändigt med någon lagstiftningsåtgärd som begränsar tillämpningsområdet för den registrerades rättigheter och de skyldigheter som föreskrivs i artiklarna 5, 12–22 och 34 i dataskyddsförordningen.

Promemorians lagförslag träder i kraft samma dag som lagen om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning, dvs. den 1 januari 2020.